

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu tasarısı ve Tarım ve Bütçe Komisyonları raporları (1/757)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1552, 6/1095

13 . III . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü görev ve kuruluşu hakkında Tarım Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 9 . III . 1950 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Ş. Günaltay

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/757

Karar No. 133

23 . III . 1950

Yüksek Başkanlığa

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Görev ve Kuruluşu hakkında Tarım Bakanlığınca hazırlanan ve Başbakanlığın 13 . III . 1950 tarihli ve 6/1095 sayılı Kanun tasarısı, Tarım Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Tarım Bakanı Cavid Oral ve Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürvekili ve Maliye Bakanlığınca Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Bu kanun tasarısı Ankara'da bulunan Atatürk Orman Çiftliğinin Tarım Bakanlığınca bağlı ve tüzel kişiliği haiz bir müdürlük tarafından idaresini hedef tutmaktadır. Hükümet teklifini müzakeresine esas alan Komisyonumuzun yaptığı değişiklikler aşağıda arz edilmiştir.

Birinci maddede metne vuzuh verme bakımından bazı değişiklikler yapılmış, ikinci maddenin(a) fıkrası ikiye bölünmüştür.

Üçüncü madde (a) fıkrası mahiyetleri bakımından ayrı olduğu düşünülerek keza ikiye ayrılmıştır.

Dördüncü maddenin yedek sermayeye taallük eden kısmına (satışı takarrür edip de muamelesi tekemmül etmemiş) arazi hakkındaki hüküm ilâve edilmiş ve bu maddedeki (yedek sermayeye verilir) ibaresi (yedek sermayeye eklenir) şeklinde düzeltilmiştir.

Altıncı maddedeki (malî yıl) Ziraat İşletmelerinde mûtat olduğu üzere takvim yılına çevrilmiş ve maddenin sonuna Büyük Millet Meclisine sunulan raporla bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının Bütçe ve Tarım Komisyonlarından müteşekkil bir Karma Komisyon tarafından tetkik edilerek Kamutayın tasvibine arz edileceği hükmi eklenmiştir.

12 nci maddede kelime değişikliği yapılmıştır.

Tasariya Tarım Komisyonunca Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerinin Atatürk Orman Çiftliğinde staj görmeleri ve çiftlikten (500) dönüm kadar bir arazinin tefrik edilerek deneme işlerinde kullanılmak üzere

Fakülteye tahsisi ve çiftlik binalarından bazı-
larının devir haricinde bırakılarak Devlet üret-
me Çiftlikleri Genel Müdürlüğü emrine veril-
mesi hükümleri eklenmiş bulunuyordu. Komis-
yonumuz, staj işinin tüzel kişiliği haiz bu iki
müesseses tarafından karşılıklı anlaşma ile halle-
dilebileceği mülâhazasıyla bu cihetin yalnız
mazbataya dercini kâfi görmüştür. Ziraat Fa-
kültesinin gerek deneme ve gerekse tatbikat iş-
leri için büyük bir araziye ihtiyacı bulunduğu
ve Ankara Üniversitesi kuruluş kadrolarının
müzakeresi esnasında komisyonumuzca bu ko-
nu üzerinde önemle durularak Fakülteye böyle
bir arazinin temini Hükümetten temenni edil-
diği cihetle bu hükmün de tasarıdan çıkarılma-
sı ve işin Hükümet tarafından önemle ele alın-
ması uygun bulunmuştur.

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü-
ne orman çiftliği içerisinde bir kısım gayrimen-
kullerin bırakılması çiftliğin bütünlüğünün mu-
hafaza bakımından muvafıkı mütalâa edilmemiş

ve esasen 120 milyonluk bir teşekkül olan Dev-
let Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün ye-
ni bir idare binasına ihtiyacı tabii bulunduğu-
ndan Tarım Komisyonunca geçici birinci maddeye
eklenen fıkra tasarıdan çıkarılmıştır.

Yukarıda yapılan değişikliklerle Komisyonu-
muzca kabul edilen tasarı Kamutayın tasvibine
arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V. Diyarbakır İ. H. Tıgrel Kâtip Ankara F. Öymen	Bu Rapor Sözcüsü Amasya A. K. Yiğitoğlu
Ankara C. Gölet	Edirne M. N. Gündüzalp
Erzincan N. Pekcan	İsparta K. Turan
İzmir S. Dikmen	İzmir A. İnan
Manisa F. Kurdoğlu	Samsun M. A. Yörüker
Seyhan A. R. Yüreyir	Tokad R. A. Sevengil

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Ka- nunu tasarısı

MADDE 1. — Tarım Bakanlığına bağlı ve
tüzel kişiliği haiz olmak üzere Ankara'da Ata-
türk Orman Çiftliği Müdürlüğü kurulmuştur.

Çiftliğin işletilmesi esasları Tarım Bakanlı-
ğınca tesbit edilir.

MADDE 2. — Atatürk Orman Çiftliği Mü-
dürlüğü, bir müdürün idaresi altında bir müdür
yardımcısı ile :

- Umumi ziraat işleri;
- Bağ, bahçe kültürleri ve ağaçlandırma
işleri;
- Hayvancılık ve hayvanat bahçesi işleri;
- Ziraat sanatları işleri;
- Ticaret, idare ve levazım işleri;
- Hesap işleri;

şefliklerinden ve hukuk işleri servisinden teşekkül
eder.

Müdürlüğün ticaret alanındaki faaliyeti iş-
letmeden elde edilen mahsullerin veya bunlar-
dan işletmenin ziraat sanatları kısımlarında de-
ğerlendirilmiş olanların satılmasına munhasır-

dır. Lüzumu halinde müdürlüğün Tarım Ba-
kanlığına bağlı müessese ve çiftliklerin elde et-
tiği veya değerlendirdiği mahsullerden alıp
satmasına Bakanlıkça yetki verilebilir.

Müdürlüğün ziraat sanatları mevzuuna giren
işlerde değerlendirilmek üzere dışardan yapabile-
ceği satınalmalara ait esaslar Maliye ve Tarım
Bakanlıklarınca birlikte tesbit olunur.

MADDE 3. — Atatürk Orman Çiftliği Mü-
dürlüğünün sermayesi yedi milyon beş yüz bin
liradır. Bu sermaye aşağıda yazılı kaynaklardan
sağlanır.:

a) Bu kanunun geçici birinci maddesi ge-
reğince, müdürlüğe devredilecek kıymetlerdeki
borçlar düşüldükten sonra kalan kısmı;

b) Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdü-
rlüğü ödenmiş döner sermayesinden verilecek bir
milyon ilra;

c) Sermayenin yıllık sâfi gelirinden dör-
düncü maddedeki kısım ayrıldıktan sonra kalan
miktar;

d) Lüzum ve zaruret halinde Genel Bütçeden verilecek paralar.

MADDE 4. — Sermayenin yıllık sâfi gelirinden % 25 i yedek sermaye olarak ayrılır.

Onuncu maddeye göre satılacak gayrimenkullerin ve satışı takarrür edip de muamelesi tekemmül etmemiş arazinin bilânço kıymetleriyle satış bedelleri arasındaki fark doğrudan doğruya yedek sermayeye eklenir. Yedek sermaye ancak 8 nei maddede yazılı maksat için kullanılır.

MADDE 5. — Müdürlük, özel hukuk esaslarına göre idare olunur. İşlemleri ve harcamaları 26 . V . 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye ve 2 . VI . 1934 tarihli ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale kanunları hükümlerine tâbi değildir. Bu işlem ve harcamaların şekli, satınalma ve satma, yapma ve yaptırma, kiralama ve kiraya verme ve hesap usulleri, menkul ve gayrimenkul amortisman payları ve müdürlük ile personelin görev ve yetkileri Maliye ve Tarım Bakanlıklarınca birlikte tesbit edilerek Bakanlar Kurulunca onanacak esaslar dairesinde yürütülür. (Hükümetin 5 nei maddesi)

MADDE 6. — Müdürlüğün bütçe yılı takvim yılıdır. Her bütçe yılına ait bilânço, kâr ve zarar hesaplarını o yıl sonundan itibaren üç ay içinde Başbakanlık Umumi Murakabe Heyetine incelenmek üzere tevdi olunur. Umumi Murakabe Heyetinin bu husutaki raporu bilânço, kâr ve zarar hesaplarıyla Büyük Millet Meclisine sunulur. Bu raporla bilânço ve kâr ve zarar hesapları Büyük Millet Meclisi Bütçe ve Tarım Komisyonlarından müteşekkil Karma Komisyon tarafından tetkik edilerek Kamutayın tasvibine arz edilir.

MADDE 7. — Müdürlüğün bütçesiyle memur ve hizmetli kadroları her yıl Tarım Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun onamasıyla yürürlüğe girer.

Atatürk Orman Çiftliği müdür ve memurları Tarım Bakanı, hesap işleri memurları Maliye Bakanı ve hizmetliler müdür tarafından tâyin olunurlar ve aynı usule göre işlerinden çıkarılırlar.

(Hükümetin 7 nei maddesi)

MADDE 8. — Çiftliğin bilânçosu zarar gös-

teren yıllarda bu zarar yedek sermayeden karşılanır. Yedek sermaye ile karşılanamıyan kısım ertesi yıl Tarım Bakanlığı Bütçesine konacak yardım ödeneği ile kapatılır.

(Hükümetin 8 nei maddesi)

MADDE 9. — Müdürlüğün bütün malları Devlet malı hükmündedir. Bu mallar aleyhine suç işleyenler Devlet malları aleyhine suç işleyenler gibi ceza görürler.

Müdürlüğe ait gayrimenkuller, müdürlük adına tapuya tescil edilir.

(Hükümetin 9 neu maddesi)

MADDE 10. — Atatürk Orman Çiftliğinin bu kanunun yayımı tarihindeki sınırları içinde bulunan gayrimenkullerin gerçek veya tüzel kişilere devir ve temlik ve kamulaştırılması özel bir kanunla izin alınmasına bağlıdır.

Bu kanunun yayımı tarihinden önce resmî daire ve teşekküllere, Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu idare meclisi kararı ve Tarım Bakanlığının muvafakatiyle satışı takarrür etmiş gayrimenkuller hakkında yukarıki fıkra hükmü uygulanmaz.

Çiftlik içinde müteferrik durumda bulunan sahipli arazi parçaları Menafii Umumiye İstimlâk Kararnamesi hükümlerine göre kamulaştırılabilir.

(Hükümetin 10 neu maddesi)

MADDE 11. — Müdürlüğün memurları hakkında 3 . VII . 1939 tarihli ve 3659 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(Hükümetin 11 nei maddesi)

MADDE 12. — Çiftlik memurlarıyla aileleri çiftlik hudutları içindeki çiftliğe ait konuklarda müdürlük tarafından mahalli rayice uygun olarak takdir edilecek kira karşılığında barındırılabilirler. Çiftlikte ikametleri işletme icabından olan çeşitli hizmetlilerle sürekli işçiler ve bunların aileleri Tarım Bakanlığı tarafından belirtilecek esaslar dairesinde müdürlükçe çiftliğe ait yerlerde parasız oturtulabilirler.

MADDE 13. — Çiftlikte çalışan ve İş Kanununa tâbi olmayan sürekli işçilerin işten doğma hastalıkları halinde bunlar iki ay müddetle, ücretleri yarım verilmek ve tedavi giderleri ve yol paraları İdare tarafından ödenmek suretiyle tedavi ettirilir. (Hükümetin 13 neu maddesi).

MADDE 14. — Bu kanun hükümleri gereğince yapılacak devirlerde gayrimenkullerin intikal, ifraz, ferağ ve senetsizden tescil işlemleriyle devrin gerekli kaldığı diğer işlemler ve belgeler her türlü vergi, resim ve harçlardan ve müdürlüğün çiftlik hudutları dâhilinde sahip bulunduğu gayrimenkuller Bina ve Arazi vergilerinden müstesnadır. (Hükümetin 14 neü maddesi).

GEÇİCİ MADDE 1. — 7 . VI . 1949 tarihli ve 5433 sayılı Kanunun geçici birinci maddesi ile Devlet Üretme çiftlikleri Genel Müdürlüğüne intikal eden kıymetlerden Gazi Orman Çiftliği ve Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Ticari İşletmeler Müessesesine ait para ve para hükümündeki kıymet ve alacaklar, menkul ve gayrimenkul mal'ar ve bütün hak ve menfaatler ve her türlü taahhüt ve borçlar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki vaziyetleriyle ve kayıt, defter ve belgeleriyle birlikte Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğüne devredilmiştir.

Yeni teşekküle bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Devlet Üretme

Çiftlikleri Genel Müdürlüğü ödenmiş döner sermayesinden bir defaya mahsus olmak üzere bir milyon lira verilir. (Hükümetin Geçici 1 nci maddesi).

GEÇİCİ MADDE 2. — Geçici birinci madde gereğince yapılacak devirlerde mal değerleri Maliye ve Tarım Bakanlıklarıyla Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü ve Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü tarafından tâyin edilecek birer kişiden müteşekkil dört kişilik bir komisyon marifetiyle en son bilânço, yoksa defter değerlerine göre tesbit edilir. Bilânço veya defter değerlerinin bulunmaması halinde değerler komisyon tarafından doğrudan doğruya takdir olunur. (Hükümetin geçici 2 nei maddesi)

MADDE 15. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(Hükümetin 15 nei maddesi)

MADDE 16. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Hükümetin 16 nei maddesi)

